

PM 2015:151 RIII (Dnr 110-1188/2015)

Genomförande av EU:s direktiv om fri rörlighet för arbetstagare (Ds 2015:36)

Remiss från Arbetsmarknadsdepartementet

Svarstid den 30 september 2015

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen ”Genomförande av EU:s direktiv om fri rörlighet för arbetstagare (Ds 2015:36)” hänvisas till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen omedelbart justerat.

Föredragande borgarrådet Emilia Bjuggren anför följande.

Ärendet

Remissen från Arbetsmarknadsdepartementet innehåller förslag till genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv (2014/54/EU), som ska underlätta utövandet av arbetstagarens rättigheter i samband med fri rörlighet för arbetstagare inom EU.

De föreslagna artiklarna i direktivet syftar till att underlätta en enhetlig tillämpning och efterlevnad i praktiken av de rättigheter i EU:s bestämmelser om likabehandling och fri rörlighet för arbetstagare. Direktivet ska vara genomfört senast den 21 maj 2016.

Direktivet består av två huvudsakliga delar, dels bestämmelser om tillvaratagande av rättigheter, dels bestämmelser om organ med uppgift att främja likabehandling och stödja unionsmedborgare som utövar sin rätt till fri rörlighet. Därtill föreslås att en ny lag inom ramen för det svenska genomförandet införs som ska innehålla förbud mot repressalier.

Stockholms stad har inbjudits att komma med synpunkter på remissen.

Remissen finns att läsa i sin helhet på [regeringens hemsida](#).

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontorets.

Stadsledningskontoret välkomnar EU-direktivet om åtgärder som underlättar utövandet av arbetstagarens rättigheter i samband med fri rörlighet för arbetstagare.

Mina synpunkter

Den fria rörligheten för arbetstagare är en grundläggande rättighet i det Europeiska Unionsprojektet. I tider när främlingsfientliga krafter och röster som vill inskränka rörligheten är det viktigt att stå upp för människors rätt att röra sig över nationsgränserna. Vid sidan av att vara en grundläggande rättighet bidrar också den fria rörligheten för arbetstagare inom EU till Stockholms stads kompetens- och arbetskraftsförsörjning.

Den fria rörligheten av arbetstagare mellan länder med olika ekonomisk standard ställer dock krav på att arbetstagarnas rättigheter värnas, för att undvika att människor utnyttjas på Stockholms arbetsmarknad. I remissen föreslås krav på att medlemsstaterna säkerställer att unionsmedborgares som arbetar i olika länder har tillgång till rättsliga förfaranden. Jag vill särskilt framhålla vikten av förslaget att fackföreningar, som representerar arbetstagare, ges rätt att medverka i sådana förfaranden.

I övrigt hänvisas till vad som står i promemorian.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen ”Genomförande av EU:s direktiv om fri rörlighet för arbetstagare (Ds 2915:36)” hänvisas till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen omedelbart justerat.

Stockholm den 16 september 2015

EMILIA BJUGGREN

Bilaga

Remiss av Departementspromemorian Genomförande av EU:s direktiv om fri rörlighet för arbetstagare (Ds 2915:36), sammanfattning.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Arbetsmarknadsdepartementet har inbjudit Stockholms stad att svara på en remiss av departementspromemorian ”Genomförande av EU:s direktiv om fri rörlighet för arbetstagare (Ds 2915:36)”. Remissen från Arbetsmarknadsdepartementet innehåller förslag till genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv (2014/54/EU), som ska underlätta utövandet av arbetstagarens rättigheter i samband med fri rörlighet för arbetstagare inom EU.

Direktivet består av två huvudsakliga delar, dels bestämmelser om tillvaratagande av rättigheter, dels bestämmelser om organ med uppgift att främja likabehandling och stödja unionsmedborgare som utövar sin rätt till fri rörlighet. Därtill föreslås att en ny lag inom ramen för det svenska genomförandet införs som ska innehålla förbud mot repressalier.

De föreslagna artiklarna i direktivet syftar till att underlätta en enhetlig tillämpning och efterlevnad i praktiken av de rättigheter i EU:s bestämmelser om likabehandling och fri rörlighet för arbetstagare.

Remissens förslag gällande tillvaratagande av rättigheter innehåller följande krav på medlemsländerna:

- Medlemsstaterna ska säkerställa att unionsmedborgare som anser sig ha drabbats av omotiverad begränsning av sin rätt till fri rörlighet, eller som anser att likabehandlingsprincipen inte har tillämpats, har tillgång till rättsliga förfaranden för att säkerställa efterlevnaden av dessa rättigheter.
- Medlemsstaterna ska säkerställa att föreningar, organisationer (inbegripet arbetsmarknadens parter) m.fl. har rätt att medverka i sådana förfaranden.
- Medlemsstaterna ska i sina nationella rättsordningar införa nödvändiga bestämmelser för att skydda unionsmedborgare mot ogynnsam behandling, eller ogynnsamma följder på grund av klagomål eller förfaranden som syftar till att deras rätt till fri rörlighet och likabehandling efterlevs.

Organ för likabehandling innebär att varje medlemsstat ska utse en eller flera strukturer eller organ för att främja, analysera, övervaka och stödja likabehandling av unionsmedborgare som utövar rätten till fri rörlighet för arbetstagare och deras familjemedlemmar. Organen kan utgöra en del av befintliga organ som har liknande mål. I Sveriges fall bedöms Kommerskollegiums nuvarande uppdrag ligga väl i linje med direktivets krav och åläggs därmed uppdraget att vara kontaktpunkt gentemot övriga medlemsstater gällande frågor om fri rörlighet för arbetstagare.

Därtill föreslås att en ny lag införs för att ge ett skydd mot ogynnsam behandling. Lagen föreslås innehålla ett förbud mot repressalier, vilket innebär att repressalier inte får vidtas mot den som har anmält eller påtalat att hen har hindrats i utövandet av rätten till fri rörlighet eller blivit utsatt för diskriminering på grund av nationalitet.

Direktivet ska vara genomfört senast den 21 maj 2016.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontorets.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 25 augusti 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Till unionens ursprungliga och grundläggande rättigheter hör fri rörlighet för personer, tjänster, varor och kapital. Rätten att fritt röra sig mellan medlemsländerna oavsett bosättningsort i syfte att arbeta är en av de ursprungliga tankarna bakom unionsprojektet.

I stadens budget för 2015 slås fast att staden ska arbeta mot alla former av diskriminering och ojämlikhet. Stockholm ska sträva efter att bli en stad som genomsyras av jämställdhet, jämlikhet och frihet från alla former av diskriminering. Mot bakgrund av detta välkomnar stadsledningskontoret EU-direktivet om åtgärder som underlättar utövandet av arbetstagarens rättigheter i samband med fri rörlighet för arbetstagare.

I remissen framgår det att förslagen eventuellt kan leda till en viss ökning av antalet rättsliga förfaranden som skulle ge viss ökad belastning på domstolarnas verksamhet, samt Kommerskollegiums utvidgade uppdrag. Om förslaget direkt eller indirekt skulle få påverkan på kommunernas verksamheter förutsätts att kommunerna kompenseras för kostnadsökningarna.

Stadsledningskontoret har i övrigt inget att anföra mot det föreslagna svenska genomförandet av direktivet i Sverige